

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Pardubice

Inspekční zpráva

Mateřská škola, Chrudim 3, Sv. Čecha 345

Adresa: Svatopluka Čecha 345, 537 01 Chrudim

Identifikátor školy: 600 089 673

Termín konání orientační inspekce: 9. - 10. dubna a 12. dubna 2001

Čj.	102 147/2001-1400
Signatura	oj1au107

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola (dále jen MŠ) je 5 třídní, z toho 2 třídy jsou speciální určené pro děti zdravotně oslabené a se sníženou psychosociální adaptací. V jedné ze speciálních tříd jsou integrovány 3 tělesně postižené děti. Ve statistickém výkazu V 1-01 k 30. září 2000 bylo vykazováno celkem 108 dětí, v době inspekce bylo zapsáno v docházce 110 dětí.

Usnesením Zastupitelstva města Chrudim byla MŠ zřízena ke dni 1. ledna 2001 jako organizační složka obce. Současně byl vydán statut této organizační složky, který nabyl účinnosti dne 26. března 2001 a je nedílnou součástí zřizovací listiny.

V MŠ proběhla v měsíci listopadu 1995 komplexní inspekce a v měsíci lednu 1997 inspekce následná, jejímž předmětem byla kontrola přijatých opatření. V inspekční zprávě je konstatováno, že ředitelka přijala příslušná opatření, která jsou ve vzdělávací činnosti a řídicí práci realizována.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Vzdělávací činnost v mateřské škole vychází z „Programu výchovné práce pro jesle a MŠ“ vydaného MŠ ČSR pod čj. 33 483/83-201, který je modifikován zavedením komplexního ozdravného programu a prvků osobnostně orientované předškolní výchovy.

Plánování pedagogické práce ve všech třídách je založeno na shodných principech. Vychází z témat, která jsou stanovena v ročním plánu pro jednotlivá roční období. Na tato témata navazuje motivační rámec týdne - na každý den pro určité vzdělávací složky nebo jejich kombinaci je dán úkol a obsah činností. Provázanost mezi jednotlivými náměty se nedaří vždy zajistit. Vzdělávací složky jsou zastoupeny rovnoměrně.

Podmínky vzdělávací činnosti

MŠ sídlí ve dvoupodlažní uzavřené budově. Obě speciální třídy jsou umístěny v přízemí se samostatným vchodem, u jedné je zajištěn bezbariérový přístup.

Každá třída má vlastní ložnici a hygienické zařízení, které je v případě dvou tříd umístěné přes chodbu. Tento fakt má za následek v zájmu bezpečnosti dětí jejich větší organizovanost.

Nábytek ve třídách je nízký, jeho rozmístění napomáhá účelnému členění prostoru. Hračky a učební pomůcky jsou převážně umístěné v koších a kontejnerech, čímž je zajištěna jejich maximální přístupnost. Didaktické pomůcky, obrazový materiál, dětská a učitelská knihovna jsou jednak ve třídách, část jich je přehledně uložena v prostorném kabinetu, který je všem volně přístupný. Výzdoba MŠ je tvořena převážně z výsledků pracovní a výtvarné činnosti dětí, doplňkové prvky jsou s citem aranžovány. Materiálová vybavenost je průběžně inovována a umožňuje zařazovat rozmanité didaktické, pohybové a námětové hry. Určitou zvláštností je zastoupení hudebních nástrojů - v MŠ je pouze 1 klavír, který je navíc ve špatném technickém stavu. V MŠ je preferována hra na kytaru (5 učitelek dobře ovládá techniku hry), flétnu a varhany.

Ve speciální třídě s integrovanými dětmi (dále jen V. třída) je instalovaný odpočinkový kout doplněný o koberec určený pro hru dětí v leže. K dispozici jsou 2 imobilní vozíky a speciální židle s polohovým stolečkem. Při rekonstrukci hygienického zařízení byla zabudována madla umožňující zvýšit samostatnost dětí.

Součástí MŠ je tzv. „ozdravné centrum“, které tvoří 3 místnostmi, z nichž každá je vybavena pro specifický účel. V tělocvičně je mimo zabudovaného tělovýchovné náradí umístěný relaxační bazén s míčky k akupresurním masážím a fit bally různých velikostí. V inhalační místnosti jsou stolečky pro klidové činnosti, trvale je v provozu zvlhčovač vzduchu, který umožňuje krátkodobě intenzivně zvýšit vlhkost vzduchu. Poslední částí centra je koupelna se dvěma vanami a podložkami s tryskami, které umožňují perličkovou masážní lázeň. Pro obohacení vody se používají aromatické oleje, koupelové soli. Děti mají k dispozici rozmanité akupresurní pomůcky. Celková vybavenost a uspořádání umožňují realizovat všechny vytyčené ozdravné procesy. V celé MŠ jsou umístěny zvlhčovače a pračky vzduchu, vlhkoměry, úklid je prováděný speciálním vysavačem vlhkou cestu.

Organizace dne dětí není v písemné podobě konkrétně stanovena. V ročním plánu v dopise rodičům je zmínka o uvolněném režimu a ve vnitřním řádu pro učitelky je uvedeno, že je nutné dodržovat pravidelnost v jídle, pobytu venku a odpočinku. Časové termíny nejsou blíže určeny. V V. třídě byly doby podávání jídla a délka pobytu venku přiměřené. Ostatní režimové momenty byly zařazeny bez organizovanosti či přímého příkazu, pouze na základě motivace a zájmu dětí. Ve II. třídě byla podávána svačina až 3,5 hod. od začátku provozu a délka pobytu venku byla neúměrně zkrácena na 45 minut. Pobyt dětí v ozdravném centru se řídí pevně stanoveným harmonogramem, čímž je garantovaný pobyt každého dítěte minimálně 1x týdně. Pitný režim je zavedený, děti mají vytvořený potřebný návyk. Bezpečnost dětí je při všech činnostech plně zajištěna.

V MŠ pracuje 11 pedagogických pracovníků včetně ředitelky. Všechny mají celý pracovní úvazek a příslušné pedagogické vzdělání. Jedna z učitelek V. třídy je na vedlejší pracovní poměr v délce 0,23 zaměstnána jako rehabilitační sestra. Náplň její práce spočívá v provádění preventivního nápravného tělocviku, individuálních rehabilitačních cvičení a masáží. Učitelka má pro tuto činnost potřebné odborné vzdělání, praktické zkušenosti a všechny procedury probíhají ve spolupráci a po konzultaci s rehabilitačními sestrami a lékaři. Další učitelka této třídy bude v měsíci květnu tohoto roku obhajovat bakalářskou práci na Universitě v Hradci Králové v oboru speciální pedagogiky na téma „Integrace tělesně postiženého dítěte do MŠ“.

Spontánní činnost

Spontánní činnost byla předmětem inspekce v V. třídě. Zde je zapsáno 15 dětí, z toho jsou integrovány 3 tělesně postižené děti. V době inspekce byly přítomny 2 děti - dvojčata, která prodělala dětskou mozkovou obrnu a jsou imobilní. Děti byly původně v péči Speciálně pedagogického centra „Kociánka“ při MŠ pro tělesně postižené děti v Brně, které také vypracovalo individuální vzdělávací plány. Z důvodu přílišné vzdálenosti přešly děti do péče SPC Svítání v Pardubicích. Obě děti pobývají v MŠ od 8:00 do 12:00 h, kdy pedagogickou práci vykonává učitelka MŠ jako jejich osobní asistentka. Ta je v každodenním úzkém kontaktu s rodiči, využívá vzdělávacích plánů z Kociánky a sama zavedla pro děti osobní záznamníky. Každý den jsou zapisovány jejich emocionální projevy, dosažené výsledky v oblasti rozumové a dovednostní. U ostatních docházejících dětí jsou k dispozici doporučení od lékařů k zařazení do této třídy, a to z důvodu častého respiračního onemocnění, sociální a emoční nezralosti, snížené psychosociální adaptace. V individuálním přístupu učitelky vycházejí z vyjádření lékařů a ze zpráv PPP, které svým obsahem jsou maximálně využitelné.

Organizace volných her byla plynulá, hry probíhaly v klidní, příjemné a tvůrčí atmosféře. Děti měly možnost vlastní volby činností, nebo mohly využít nabídky učitelky k pracovní činnosti. Ta byla námětově i metodicky přitažlivá. Integrované děti byly přímými účastníky všech her a aktivit. Učitelka - asistentka vytvářela podmínky pro jejich plné zapojení, podněcovala jejich snahu, ale současně citlivě dbala na to, aby je nepřiváděla do situací, kde by selhávaly.

Vzájemné kontakty dětí byly bezkonfliktní a uvolněné, bez sebemenší známky vědomí odlišnosti. Každá z učitelek odpovídala sice za svoji skupinu dětí, ale dovedla se podle vzniklé situace věnovat i ostatním dětem. V důsledku jejich citlivé součinnosti tvořila celá třída kompaktní celek, jeho stěžejním rysem byla sounáležitost. Obě učitelky vystupovaly klidně a spíše nenápadně - ve třídě zcela dominovaly děti.

Řízené činnosti

Hospitace proběhla v V. třídě při tělovýchovné a pracovní činnosti, v II. třídě při rozvoji poznání a v době, kdy I. třída pobývala v ozdravném centru.

Tělovýchovná činnost probíhala v tělocvičně, jejíž prostorové podmínky neumožňují dynamičtější pohyb. Tomu také musela být přizpůsobena organizace a volba metod. Posloupnost zařazených cviků byla odborně sestavená a cíleně zaměřená na správné držení těla a protažení svalových skupin. Učitelka předvedla správné provedení, individuálně pomáhala dětem, četnost opakování jednotlivých cviků byla dostatečná. Následná proudová dráha byla dobře promyšlená, děti setrvaly v plynulém pohybu, plně byl využitý omezený prostor tělocvičny. Při cvičích s prvky gymnastiky vlivem organizace vznikaly prostoje, možnost aktivního pohybu byla omezená. Po celou dobu činnosti však děti cvičily s radostí, měly velmi dobré pohybové dovednosti a návyky.

Pracovní činnost probíhala skupinově, tématicky navazovala na práci v době volných her. Organizace byla nenásilná, pro všechny děti bylo připraveno dostatečné množství potřebného materiálu. Motivace vyvolala v dětech zájem o činnost, citovou zainteresovanost a snahu o docílení kvalitního výrobku.

Hygiena a stolování probíhaly bez skupinové organizovanosti, byly vytvořeny podmínky nejen pro rozvoj sebeobslužných dovedností, ale v důsledku přístupu učitelek i k rozvoji sebekázně a odpovědnosti za vlastní jednání.

Ve II. třídě bylo v době inspekce přítomno 17 dětí ve věku 4 - 5 let. Hlavním cílem řízené činnosti bylo rozšíření a upevnění poznatků, se kterými se děti již dříve setkaly při pobytu venku a spontánních činnostech. V průběhu činnosti se sice děti 2x přemístily z jedné části třídy do druhé, ale vždy seděly na židličkách. Celková doba řízené činnosti trvala 50 minut, nebyla zařazena žádná kompenzační pohybová činnost. Zvolená metoda spočívala v manipulaci s obrazovým materiálem, dialogu mezi učitelkou a dětmi, v samostatném provádění grafických cviků a vybarvování předtištěných obrázků. Odborným nedostatkem bylo opomenutí uvolnění zápěstí před grafickými cviky a zadání jednotného úkolu pro všechny děti bez ohledu na úroveň jejich dovedností. Metody měly spíše naukový nežli hravý a tvořivý charakter. Účinným motivačním prvkem byl velmi kvalitní dramatický projev učitelky a použití zajímavých maňásků. Učitelka byla velmi důsledná v upevňování sociálních návyků, dbala na dodržování stanovených pravidel úklidu pracovního místa.

Pobyt dětí I. třídy v ozdravném centru probíhal podle předem stanovené organizace s cílem zdravotním a relaxačním. Pedagogický dozor a bezpečnost byly zajištěny dvěma učitelkami. Skupiny dětí postupně prodělaly perličkovou masáž, kompenzační pobyt v inhalační místnosti, kde jim byla nabídnuta klidná výtvarná a pracovní činnost. Dostaly možnost pohybu v bazénu s míčky. Režim v centru mají děti již zažitý, na procedury jsou zvyklé a přinášejí jim mimo zdravotního účinku i výrazné citové uspokojení. Celková atmosféra byla klidná, bez momentů napětí.

MŠ nabízí dětem nadstandardní zájmové činnosti. Při MŠ působí pěvecký soubor „Klíček“, který se již stal ve městě tradicí. Odborné vedení zajišťuje ředitelka spolu s řadou dobrovolných pracovníků. Do souboru docházejí děti z MŠ a ZŠ přibližně do věku 9 let. Přestože těžiště působení souboru vidí ředitelka převážně ve městě pro občany, tak soubor

zaznamenal řadu úspěchů mimo region i v zahraničí - účast na „Mateřince“ a „Hronovském skřivánku“, výhra na soutěži dětské Porty „Brána“, vystupování v senátu a v partnerském městě Ede v Holandsku. Ve všech třídách je realizována výuka hry na flétnu zajišťovaná kmenovými učitelkami. Rodičům byla nabídnuta za úplaty možnost účasti dětí v soukromé taneční škole „Besta“. Činnost probíhá 1x týdně v dopoledních hodinách v prostorách základní školy, MŠ zajišťuje doprovod a po celou dobu přítomnosti dětí pedagogický dozor.

Plánování a příprava vzdělávací činnosti má velmi dobrou úroveň. Materiálové podmínky vynikající, psychohygienické velmi dobrou, při řízené činnosti ve II. třídě průměrnou.

Spontánní činnosti měly ve všech sledovaných oblastech úroveň vynikající, řízená tělovýchovná a pracovní činnost velmi dobrou. Organizace a metody rozvoje poznání vykazovaly citelně slabá místa, v motivaci a komunikaci byla výrazná převaha pozitiv.

Celková má vzdělávací činnost velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry jsou formulovány v ročním plánu školy v dopise rodičům. Stěžejními dlouhodobými cíli je aplikace komplexního ozdravného programu do vzdělávací činnosti a zvýšený důraz na estetickou výchovu. V čem spočívá ozdravný program je opětně uvedeno v dopise rodičům. Jakými prostředky, formami a metodami bude zajištěn další koncepční záměr, tj. zvýšený důraz na estetickou výchovu, není stanoveno.

Dokument „Roční plán školy na školní rok 2000/2001“ je materiál, který popisuje některé jevy z psychologie a pedagogiky dítěte předškolního věku, úlohu rodiny, úroveň stávající společnosti, funkce MŠ obecně. Informuje rodiče (např. Vnitřní řád pro rodiče, obsáhlý dopis rodičům informující o psychologických a fyzických potřebách dítěte, o koncepčních záměrech, o pravidlech vzájemné spolupráce), zabývá se některými pracovně právními vztahy (např. vnitřní řád pro provozní pracovnice a jejich individuální pracovní náplně, vnitřní řád pro učitelky). Jaké jsou úkoly v pedagogickém procesu je předmětem popisu práce ve speciálních třídách. Úkoly mají trvale platný charakter.

Konkrétní úkoly pro vzdělávací proces, které by vycházely z analýzy již dosažených výsledků nejsou v žádném dokumentu uvedeny.

Plánování má průměrnou úroveň.

Organizování

Ředitelka byla jmenována do funkce na základě výsledků konkurzního řízení k 17. únoru 1992. Rozpis služeb učitelek umožňuje realizovat zájmovou činnost, pobyt dětí v ozdravném centru, individuální práci s dětmi ve speciálních třídách a s dětmi tělesně postiženými. Prodloužený provoz MŠ do 18.00 h probíhá stabilně v jedné třídě, po celou dobu provozu je zajištěna přítomnost alespoň jedné provozní pracovnice.

Ředitelkou byl vydán „Vnitřní řád pro učitelky“, který blíže rozvádí jejich povinnosti v oblasti pracovně právní a pedagogické, stanovuje individuální odpovědnosti za dílčí úseky MŠ. Ve „Vnitřním řádu pro provozní pracovnice“ jsou uvedena pravidla pro jejich jednání v rámci vzdělávacího procesu a provozu MŠ, četnost jednotlivých úklidových úkonů.

V ročním plánu školy jsou uvedeny obecné informace o obsahu pedagogických porad. Ze zápisů vyplývá, že obsahem je převážně pedagogická problematika. Provozní porady se konají

na začátku a konci školního roku a dále operativní podle potřeby. Ředitelkou je svolávána na začátku každého týdne porada učitelek v době provozu (umožněna účast pouze části z nich), kde jsou projednávány aktuální organizačně pedagogické záležitosti. Z těchto setkání zápisy nejsou pořizovány.

K vnitřní informovanosti slouží mimo porad vyhrazený prostor přístupný všem pracovnícím, kde jsou k dispozici všechny materiály vydané vedením MŠ, písemné dokumenty od zřizovatele a OkÚ, nabídky vzdělávacích akcí, podnětné články z tisku atd. Pracovnice mají možnost si od ředitelky vyžádat již založené materiály.

Pro rodiče je na přístupných místech vyvěšený „Vnitřní řád pro rodiče“. Poskytuje rodičům potřebné informace o provozu a stanovuje jejich povinnosti směrem k MŠ. Neobsahuje žádná práva rodičů na odborné konzultace, možnost podílet se na vzdělávacím procesu, na informovanost o náplni pedagogické práce v MŠ. Tato práva rodičů jsou sice uvedena v dopise rodičům v ročním plánu školy, který však není volně přístupný. Podle sdělení ředitelky si plán rodiče mohou kdykoliv vyžádat. Pro informovanost o aktuální pedagogické práci nejsou stanovena jednotná pravidla, rozsah si učitelky stanovují samy a v jednotlivých třídách je značně rozdílný.

O své činnosti MŠ rozsáhle informuje a věnuje této oblasti zvýšenou pozornost. Využívá veřejných vystoupení svého pěveckého souboru „Klíček“, místního tisku (Chrudimský zpravodaj, Noviny chrudimska), spolupráce s nadací „Klíček“ (pomáhá rodinám s dlouhodobě nemocnými dětmi), vystoupení v rozhlase Hradec Králové.

Přijímací řízení stabilně provádí zřizovatel. Vzhledem k tomu, že rodiče odevzdávají žádosti o přijetí přímo na městský úřad, nebylo možné zjistit, zdali přijímací řízení probíhá v souladu se zákonem č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Ředitelce jsou zasílány kopie rozhodnutí o přijetí.

Evidence dětí a personální dokumentace je vedena přehledně a obsahuje všechny potřebné údaje a doklady.

Organizování MŠ má velmi dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

K dalšímu vzdělávání je využíváno především nabídky Pedagogického centra v Hradci Králové a OkÚ - referátu školství. V ročním plánu není učitelkám doporučována žádná konkrétní odborná literatura či okruhy vzdělávání, jsou zde stanoveny obecně platné zásady. Ředitelka vychází vstříc zájmům učitelek, vede si přehled, které aktivity absolvovaly.

Ředitelka klade důraz na spolupodílení se všech pracovníků na dobré pověsti MŠ, na společné odpovědnosti za její pozitivní výsledky. Vypracovaný materiál „Kritéria hodnocení pracovníků“ obsahuje škálu bodů, z nichž část se zabývá kvalitou pedagogické práce a část činnostmi nadstandardními. Kritéria jsou pracovnícím volně přístupná.

Ve vedení a motivaci pracovníků dosahuje MŠ velmi dobré úrovně.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka vypracovala „Plán kontrolní a hospitační činnosti na šk. rok 2000/2001“, v jehož úvodu je zdůvodnění významu a přínosu kontroly. Je dána osnova hospitace a řada hospitačních cílů. Hospitační činností se zabývá i roční plán práce školy, kde jsou taktéž uvedeny cíle hospitací, některé z nich nesouvisí přímo s průběhem a kvalitou pedagogické práce - např. získání daru pro MŠ, propagace dobrého jména MŠ. Převážná část všech daných cílů má obecný charakter nebo značně široký rozsah, což je jeden z důsledků toho, že v ročním

plánu školy nejsou stanoveny krátkodobé úkoly pro vzdělávací činnost.

Ředitelka z hospitací vede zápisy na stabilních formulářích. Z hospitací jsou vyvozeny klady, zápory a doporučení pro další práci. Učitelky jsou s výsledky vždy prokazatelně seznámeny.

V kontrolních mechanismech jsou pozitiva a negativa přibližně v rovnováze.

Hodnocení kvality řízení

Řízení MŠ má celkově velmi dobrou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina ze dne 26. března 2001
- Statut mateřské školy ze dne 26. března 2001
- Rozhodnutí o zařazení do sítě Š/ŠZ čj. 1582/2000
- Statistický výkaz V 1-01 k 30. září 2000
- Inspekční zprávy z měsíce prosince 1995 a ledna 1997
- Roční plán školy na školní rok 2000/2001
- Plány pedagogické práce II. a V. třídy
- Přehledy výchovné práce II., IV. a V. třídy
- Individuální vzdělávací plány pro tělesně postižené děti, průběžné záznamy učitelky - asistentky
- Vyjádření PPP v Chrudimi o dětech zařazených do speciálních tříd
- Vnitřní řád pro učitelky
- Vnitřní řád pro provozní pracovnice
- Vnitřní řád pro rodiče
- Rozpis služeb učitelek ve školním roce 2000/2001
- Zápisy z porad za školní rok 2000/2001
- Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2000/2001
- Zápisy z hospitační činnosti za školní rok 2000/2001
- Kritéria pro hodnocení pracovníků
- Evidence dětí
- Personální dokumentace

ZÁVĚR

Mateřská škola Sv. Čecha v Chrudimi dosahuje velmi dobré úrovně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Marcela Toušovská

Marcela Toušovská v. r.

V Pardubicích dne 27. dubna 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. května 2001

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Iva Malinová

Iva Malinová, v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy):	2001-05-21	102 192/01-1400
Zřizovatel:	2001-05-21	102 193/01-1400

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nepodány.